

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

ДАЙДЖЕСТ
УКРАЇНЬСЬКОЇ ГЕЛЬСІНЬСЬКОЇ СПІЛКИ З ПРАВ ЛЮДИНИ (УГСПЛ)
ВИПУСК № 8 (40), [ПРОГРАМА USAID «ПРАВА ЛЮДИНИ В ДІЇ»](#)

Червень 2018

ЗМІСТ

Реалізовані в рамках програми заходи	2
Моніторинг, аналітика та адвокатування прав людини	2
Стратегічний судовий захист	5
Безоплатна правова допомога	6
Просування прав людини та навчання в сфері їх захисту.....	9
Головні новини в сфері прав людини	10

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

РЕАЛІЗОВАНІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЗАХОДИ

МОНІТОРИНГ, АНАЛІТИКА ТА АДВОКАТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Національний індекс прав людини

Ініціатива «Національний індекс прав людини»¹ (www.hro.org.ua) охоплює моніторинг виконання Національної стратегії з прав людини, а також впровадження Місцевого індексу прав людини (МІПЛ), розробленого для врахування пріоритету прав людини в ході реформи децентралізації. Програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії» підтримує вищезгадану роботу у частині, що стосується забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та населення, постраждалого від конфлікту.

Новини за червень:

- Приклад впровадження рекомендацій МІПЛ органами самоврядування:

Ще в березні 2018 року експерти Програми з'ясовували, як органи місцевого самоврядування в Маріуполі виконують свої обов'язки щодо забезпечення прав постраждалого від конфлікту населення та ВПО. Загалом, місто отримало високу оцінку за напрямом «гідний рівень життя», однак було встановлено, що в місті є значна кількість вимушених переселенців з постраждалих від конфлікту територій, але не вистачає тимчасового житла для їх розміщення. Однією з рекомендацій моніторів було зробити диференціацію житлового фонду відповідно до реальної кількості та категорій осіб, що потребують житла (як місцевих жителів, так і ВПО). Міська влада продемонструвала увагу до виявленої проблеми, а також свою готовність поліпшувати ситуацію у відповідності до наданих рекомендацій – 39 сімей вже [готові заселитись](#) у щойно відремонтовані квартири. Заплановані й інші покращення в цьому напрямку².

- Програма продовжує адвокатування питання виконання Плану дій до Національної стратегії в частині забезпечення прав постраждалих від конфлікту людей:

14 червня спільно з Програмою розвитку ООН та Міністерством юстиції було проведено експертну дискусію, присвячену пошуку додаткових можливостей для забезпечення поваги до прав людини в Україні відповідно до її міжнародних зобов'язань (включаючи дотримання рекомендацій, наданих в рамках Третього циклу Універсального періодичного огляду та Міжнародного пакту про громадянські та політичні права). Зокрема, експерти програми надали коментарі щодо вже зареєстровані в Парламенті законопроекти та їх відповідність згаданим зобов'язанням у сфері захисту прав людини ([відеозапис події](#)).

Наразі Програма розробляє своєрідну дорожню карту, яка братиме до уваги не тільки вже розроблені законодавчі акти, а й ті, що необхідно підготувати в майбутньому, з фокусом на забезпеченні прав жертв збройного конфлікту.

¹ Впроваджується УГСПЛ спільно з Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та у співпраці з іншими громадськими організаціями.

² Нагадаємо, що оцінка МІПЛ базується на польовому моніторингу за участі громадських приймалень, що діють за підтримки USAID. Оскільки активну фазу моніторингу закінчено, наразі можна підсумувати отримані результати.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Модель перехідного правосуддя для України

В рамках Програми USAID «Права людини в дії» УГСПЛ продовжує працювати над розробкою та просуванням модулі перехідного правосуддя, адаптованої до українських реалій. Процес було розпочато у 2016 році – за цей час проведене відповідне [базове дослідження](#) та організовано [міжнародну конференцію \(збірка докладів англійською\)](#).

Наразі ж головні зусилля програми зосереджено на створенні національної дорожньої карті із застосування правосуддя перехідного періоду, а також проведенні інформаційної кампанії, спрямованої на роз'яснення принципів впровадження перехідного періоду та їх актуальності для українського суспільства під час трансформації від авторитарного минулого до демократичної сучасності та від умов конфлікту до пост-конфліктного стану. Для досягнення цієї мети за 3 місяці розроблено рамковий документ³ – законопроект «Засади державної політики захисту прав людини задля подолання наслідків збройного конфлікту», який було презентовано навесні 2018 року та який має стати основою для подальшого законотворчості у цій сфері.

Програма продовжує просувати принципи перехідного правосуддя заради врегулювання конфлікту та пост-конфліктного відновлення. Ось дотичні новини за червень:

- Програма підтримує зв'язок з різними зацікавленими сторонами для скоординованого запровадження моделі перехідного правосуддя в Україні. Так, 11 червня наші експерти взяли участь у [круглому столі](#) Комітету Верховної Ради України з питань прав людини на тему «Напрацювання Національної стратегії відновлення справедливості та миру на окупованих територіях. Посилення спроможності судової системи та механізми запобігання внутрішнього конфлікту в умовах збройної агресії Російської Федерації».
- 26 червня в Американському домі в Києві Програма співорганізувала [відео-конференцію](#) «Суд у справах ветеранів»⁴ спільно з американськими судовими експертами. Оскільки питання ветеранів тісно пов'язане з концепцією правосуддя перехідного періоду, це була слушна нагода обговорити наші ідеї та почути про досвід американських партнерів щодо того, як краще організувати програми для українських ветеранів у постконфліктний для них період.
- Пропонуємо ознайомитися з [новим дописом](#) у тематичному блозі на тему «Перехідне правосуддя: що демонструє початок громадського обговорення?».
- Нова [публікація](#) описує у хронологічній послідовності всі важливі кроки, починаючи з 2015 року, коли Програма/УГСПЛ розпочала впровадження засад перехідного правосуддя. В той час цей термін був знайомий лише вузькому колу фахівців у сфері міжнародного права та представникам міжнародних інституцій.

Інші новини УГСПЛ у цьому напрямку

- **Адвокаційний візит до Швеції**

13-15 червня юристка УГСПЛ взяла участь у адвокаційному заході "[Ukrainadagarna 2018](#)" [Дні України 2018] у Стокгольмі у складі української делегації. Так, ми отримали можливість поспілкуватись з представниками різних цільових груп – політичним та

³ Робочою групою під егідою Уповноваженого ВРУ з прав людини (яка обіймала посаду з 2012 р. по березень 2018 р.), що включала експертів з УГСПЛ, інших НУО та міжнародних організацій, народних депутатів та представників Міністерства з питань ВПО та окупованих територій.

⁴ Veteran Treatment Courts, дізнайтесь більше про такі суди можна [тут](#), англійською

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

дипломатичним корпусом, шведськими та іншими міжнародними правозахисними організаціями, місцевою громадою та українською діаспорою. Шведська сторона була поінформована про систематичні та чисельні порушення прав людини у окупованих Росією Криму та на Донбасі. Українські делегати закликали міжнародну спільноту посилити тиск на Росію як державу-окупанта. Були підняті такі теми як тортури політичних в'язнів окупаційною владою, депортація кримчан з півострова, протиправне переміщення українських громадян на територію РФ, а також колонізація Криму. Окремий наголос було зроблено на стимулюванні власне Уряду України до кращого забезпечення прав та свобод ВПО, які зараз здебільшого порушуються.

- **УГСПЛ взяла участь у презентації книги «Примирення: вказівники вздовж шляху»**

22 червня Всеукраїнська освітня програма «Розуміємо права людини» та Норвезький Гельсінський комітет [організували](#) презентацію книги відомого міжнародного експерта Енвера Джулімана⁵. Правозахисник розповів про власний досвід та соціальні процеси під час війни у Боснії і Герцеговині та інших регіонах, а також про те, яким чином у цих процесах відбувалось пост-конфліктне врегулювання, зокрема перехідне правосуддя.

- **Наші зусилля, спрямовані на звільнення політв'язнів та запобігання подальшим затриманням громадян України**

У зв'язку з проведенням Чемпіонату світу з футболу 2018, правозахисники організували [прес-конференцію](#) аби попередити громадськість про серйозні ризики для приблизно 5 000 українців, які мають намір поїхати до Росії на цю подію. Експерт УГСПЛ описав критичну ситуації зі станом дотримання прав людини в Росії, яскравим підтвердженням якої є більш ніж 70 політично вмотивованих та сфабрикованих справ проти українських громадян та неефективний захист у російських судах, а також випадки викрадення людей.

- **Спільна заява щодо проекту закону № 6688**

На думку правозахисників законопроект № 6688 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інформаційної безпеки України» є неприйнятним, оскільки він руйнує засади політичної свободи та демократії. Ознайомитися із відповідною заявою та підписати її можна за [посиланням](#).

- **В Україні знищується Національний превентивний механізм – єдиний незалежний механізм попередження тортур**

На [думку УГСПЛ та партнерських організацій](#), існування НПМ в Україні знаходиться під загрозою. Правозахисники закликають омбудсмена Людмилу Денісову змінити свій підхід та відновити повноцінну роботу Національного превентивного механізму.

- **Аналіз нової стратегії Ради Європи щодо гендерної рівності**

Експертка УГСПЛ з гендерних питань [підготувала](#) стислий аналіз [Стратегії гендерної рівності](#) Ради Європи на 2018-2023 рр. ([посилання на сам документ англійською](#)), зазначивши певні корисні моменти. Зокрема, документ містить положення, що можуть бути актуальними для України з огляду на пов'язані з конфліктом виклики.

⁵ Керівник департаменту з питань освіти в галузі прав людини та миру Норвезького Гельсінського комітету.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

СТРАТЕГІЧНИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ

Метою програми USAID «Права людини в дії» в цьому напрямку є підтримка на національному і міжнародному рівнях стратегічних судових справ для захисту суспільних інтересів⁶, а також їх широке висвітлення серед професійної спільноти та громадськості. Загальна кількість стратегічних справ, підтриманих Центром стратегічних справ (ЦСС) УГСПЛ в рамках програми, складає 212.

УГСПЛ захищає осіб, які побували у катівнях незаконних збройних формувань

У червні було надіслано чотири скарги до Європейського суду з прав людини щодо порушення прав громадян України, які перебували у полоні на території «ДНР» та були звільнені в рамках масштабного обміну полоненими 27 грудня 2017 року. Усі заявники – цивільні особи, які були незаконно позбавлені свободи та піддані катуванню представниками незаконного збройного формування, а також засуджені так званим «судом ДНР» до десятків років позбавлення волі.

Щодо відповідальності Росії за порушення прав людини та військові злочини на Донбасі

Юристка ЦСС розповіла в [eфіпі](#) UATV (*посилання російською*) про збір доказів причетності і безпосередньої участі РФ у військових діях на сході України. Мова також йшла про надання військової підтримки незаконним військовим формуванням, так званим «ДНР» і «ЛНР», порушення прав людини на сході України і скоєнні злочинів проти людства країною-агресором. Детальніша інформація міститься у [аналітичному звіті](#) УГСПЛ «Збройний конфлікт в Україні: військова підтримка незаконних збройних формувань «ДНР» та «ЛНР» з боку РФ», що видано за підтримки USAID.

Інші новини УГСПЛ у цьому напрямку

- **Представники УГСПЛ зустрілись зі Спеціальним доповідачем ООН з питань катувань**

Під час [зустрічі](#) 11 червня мова йшла про правове регулювання випадків насильницьких зникнень на підконтрольній Росії території України, про законопроект № 5435 щодо зниклих без вісті осіб, а також про неефективність розслідувань з боку правоохоронних органів. Після доповідей громадських організацій було проведено відкриту дискусію: представники ООН цікавились станом реалізації Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень, її застосуванням національними судами, зазначеним законопроектом тощо ([подробиці, англійською](#)).

- **Справа «Бурмич та інші проти України»: УГСПЛ надала коментарі членам Комітету міністрів Ради Європи щодо виконання рішень ЄСПЛ**

Під час щоквартального брифінгу для громадянського суспільства з членами Комітету міністрів Ради Європи у Страсбурзі, експерт УГСПЛ [виступив з доповіддю](#), яку було

⁶ Найпотужніший інструмент захисту прав людини; ведуться в інтересах громадянина чи групи громадян з метою досягнення системних змін в правовій сфері на благо суспільства та використовується з метою створення судової практики (прецедентів).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

присвячено головним причинам невиконання або несвоєчасного виконання рішень національних судів в Україні.

- **Співробітництво з Офісом прокурора Міжнародного кримінального суду**

20 червня під час [зустрічі](#) з правозахисниками представники Офісу прокурора Міжнародного кримінального суду обговорили прогрес, який було досягнуто в ході попереднього вивчення ситуації в Україні. Експертки УГСПЛ презентували нові напрацювання щодо збору доказів вчинення злочинів, що підпадають під юрисдикцію суду.

- **Ситуація з приводу викрадень людей на Донбасі та торгівлі людьми викликає занепокоєння**

На Донбасі продовжує зникати велика кількість людей, що так чи інакше пов'язано з конфліктом. Наш юрист [пояснив](#) можливі мотиви осіб, що займаються викраденнями/торгівлею людьми (або ж захопленням заручників), а також чому Уряд України не реагує на проблему належним чином.

- **Відкрите звернення щодо недавніх судових рішень по «Справі 26 лютого»**

Так званий «суд» Сімферополя призначив умовні строки позбавлення волі п'ятьом громадянам України: відповідне звернення УГСПЛ можна знайти [тут](#). У зв'язку з цим, є сенс нагадати про наш власний правовий [аналіз](#) та реконструкцію подій, що сталися біля будівлі Верховної Ради Криму 26 лютого 2014 р.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

[Мережа громадських приймалень УГСПЛ](#) продовжує надання безоплатної правової допомоги (в т.ч. у формі виїзних засідань у віддалених районах), проведення інформаційно-просвітницьких заходів в сфері прав людини, а також документування воєнних злочинів та порушень прав людини, пов'язаних з конфліктом.

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках програми «Права людини в дії» підтримує діяльність громадських приймалень (ГП) в м. Слов'янську, [Торецьку](#), [Маріуполі](#), Краматорську, [Покровську](#), [Сумах](#) та Дніпрі, які надають допомогу постраждалому від конфлікту населенню, Київську [об'єднану приймальню](#) з питань Криму та Донбасу, а також приймальню у м. Херсоні зі справ вимушених переселенців АР Крим та м. Севастополь.

Робота з підвищення обізнаності громадян з питань захисту їх прав

- **Програма адвокатує питання захисту прав ВПО з Криму**

[Нова](#) публікація (*російською*), яка підготовлена для незалежної глобальної медіа-платформи OpenDemocracy, стосується існуючої практики надсилання Пенсійним фондом України запитів щодо кримських ВПО до Росії та підконтрольних їй утворень. У статті пояснюється, чому ця практика є багато в чому протизаконною, та наводиться декілька яскравих прикладів.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

- **Щодо ситуації навколо колонізації та мілітаризації окупованого Криму**

У своєму інтерв'ю – [посилання російською](#) – наш юрист пояснює мотиви органів влади РФ, які забирають нерухомість (зокрема, квартири), що належать українцям у Криму. На його думку, шляхом експропріації квартир, які юридично належать українським військовослужбовцям (в тому числі й колишнім) і надаючи їх російським військовим, Росія намагається насильно змінити демографічну структуру Криму та перетворити його на військову базу.

- **Обговорюємо тему правозахисних кампаній, що стосуються внутрішнього переміщення осіб**

Координаторка приймальні на Сумщині в ефірі місцевого ТБ [розповіла](#) про виклики, з якими стикаються ВПО при реалізації власних прав, про гендерні особливості цього процесу (зокрема, ролі жінок у цьому процесі), тенденції правозахисних кампаній в регіоні зокрема та в цілому в Україні.

- **Україна чи агресор: хто має виплачувати компенсацію за зруйноване на Донбасі житло**

У цій непростій темі розбирались журналісти Радіо Свобода за допомогою правозахисників громадської приймальні з Дніпра – [посилання російською](#).

- **ООС замість АТО: як оформити дозвіл на перетин лінії зіткнення**

Приймальня у Сумах у своїй [статті](#) пояснює, що, незважаючи на зміну правового режиму проведення військової операції на сході країни та зміну формату анти-терористичної операції на операцію об'єднаних сил, основним нормативним документом, який визначає порядок перетину громадянами лінії розмежування, досі є Тимчасовий порядок контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів (товарів) через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей.

- **До Міжнародного дня боротьби з сексуальним насильством в умовах конфліктів**

У своїй [публікації](#) «Насильству не повинно бути жодного виправдання» Сумська приймальня підіймає таку важливу тему як випадки сексуального насильства під час збройного конфлікту. За оцінками експертів та правозахисників, з 2014 року на Донбасі жертвами насильства ставали чоловіки і жінки, дівчата і хлопці. Тому лише консолідація зусиль та однаковий погляд на неможливість будь-яких насильницьких дій по відношенню до будь-якої особи, без виправдань та упереджень може змінити ситуацію на краще.

- **Долучення нових партнерів для якомога ширшого охоплення цільової аудиторії**

В травні 2018 року юрист приймальні в м. Покровськ домовився з керівництвом Покровської центральної бібліотеки щодо проведення просвітницьких заходів та правової допомоги для постраждалого від конфлікту населенню на базі бібліотеки. А вже в червні відбулась низка тематичних заходів (зокрема, для дітей-учасників дитячого літнього табору).

- **Захист прав жінок в умовах збройного конфлікту**

7 червня юристка поділилась досвідом Сумської ГП із захисту прав ВПО та гендерної особливості роботи з жінками, які звертаються до приймальні під час круглого столу [Національної програми](#) по відновленню миру і діалогу для внутрішньо переміщених жінок «Голос жінки має силу».

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Нещодавні здобутки приймальні на ниві правозахисту

- **Встановлення факту смерті – одна з найчастіших причин звернень до приймальні в м. Суми**

До приймальні звернувся громадянин у зв'язку зі смертю його тещі, яка сталася у Луганську. Його дружина задля поховання рідної людини вимушена була терміново поїхати на окуповану територію. Після проведення похорону в Луганську було оформлено свідоцтво про смерть, яке в Україні є недійсним і таким, що не створює правових наслідків. У зв'язку з цією обставиною родина була позбавлена можливості оформити допомогу на поховання, а також отримати залишок пенсії.

За зверненням громадянина юрист приймальні підготував заяву до суду від імені його дружини про встановлення факту смерті її матері. Після отримання позитивного рішення відповідний відділ державної реєстрації актів цивільного стану територіального управління юстиції здійснив державну реєстрацію смерті, а також видав клієнту свідоцтво про смерть та відповідний витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

- **Успішні справи щодо відновлення пенсій ВПО**

Громадські приймальні УГСПЛ змогли допомогти багатьом переселенцям, які опинилися у ситуації, коли їм відмовили у сплаті пенсій через різні причини. Так, завдяки підготовленим позовним заявам та юридичному супроводу пенсіонерам відновили пенсії та почали виплачувати заборгованість. Цього разу пропонуємо ознайомитись [з успішною справою](#) нашої приймальні у Торцецьку.

- **Допомога в отриманні свідоцтва про народження дитини з тимчасово окупованої території**

Юристи приймальні УГСПЛ в Маріуполі [допомогли](#) внутрішньо переміщеній жінці отримати свідоцтво про народження її доньки, яка народилась на тимчасово окупованій території ще два роки тому назад.

Деякі адвокаційні заходи приймальні задля подолання наслідків конфлікту в регіонах

- **Юрист Херсонської приймальні співпрацює з Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів та прав людини (БДІПЛ)**

Представника Програми було запрошено на одноденну [експертну зустріч](#) (*посилання англійською*) для обміну інформацією щодо поточної ситуації з правами людини в Криму, а також обговорення співпраці між громадськими організаціями та Представництвом Президента України в АР Крим, з метою посилення спільних та скоординованих дій у відповідь на виявлені виклики та проблеми. Головний акцент було зроблено на ключових проблемах, впровадженні рекомендацій, які надані Бюро БДІПЛ та Верховним комісаром ОБСЄ з питань національних меншин у [звіті](#) Місії з оцінки ситуації у сфері прав людини в Криму від 2015 року (*посилання англійською*), а також на викликах, з якими стикаються правозахисні організації, що займаються кримськими питаннями.

Юрист Програми [окреслив](#) перелік завдань, які слід виконати Уряду України для забезпечення прав кримчан, що відкриє шлях до їх повноцінної реінтеграції в українське суспільство та припинить їх дискримінацію.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

- **Юристи приймальні у Дніпрі захищають права внутрішньо переміщених осіб**

Дніпропетровська обласна державна адміністрація провела [круглий стіл](#) для обговорення юридичних проблем, пов'язаних з ВПО (в області знаходиться близько 75 000 переселенців), та шляхів приведення дотичних українських законів у відповідність до міжнародних стандартів. Наша експертка звернула особливу увагу на існуючу практику відправки запитів українськими органами влади на підконтрольні Росії території України з метою отримання документів стосовно вимушених переселенців, що фактично порушує національне законодавство. Також йшлося про питання компенсації шкоди, що заподіяна в результаті конфлікту.

- **Представники Сумської ГП взяли участь у круглому столі «ВПО: проблема області чи потенціал для розвитку?»**

Доповідач від ГП [розповіла](#) присутнім про питання, з якими найчастіше звертаються переселенці до юристів, досвід захисту прав ВПО у суді, представила кількісну статистику щодо звернень та запропонувала присутнім більш активне перенаправляти клієнтів між організаціями, які займаються різними напрямками діяльності.

- **Моніторинг екологічної ситуації у прифронтовому Торцеьку**

Приймальня спільно з ГО «Truth Hounds» провели моніторинг екологічної ситуації у м. Торцеьк та навколишніх селищах, що постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Деталі – у відповідній [публікації](#) на Facebook-сторінці приймальні.

ПРОСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАВЧАННЯ В СФЕРІ ЇХ ЗАХИСТУ

УГСПЛ продовжує організацію навчальних заходів з прав людини, а також бере участь в розробці комплексної національної політики в галузі освіти у сфері прав людини. Ця діяльність здійснюється в рамках Всеукраїнської освітньої програми «[Розуміємо права людини](#)» (РПЛ)⁷, яка в даний час є єдиною неформальною системою освіти, що має матеріальну базу для своєї діяльності – Освітній дім прав людини в Чернігові (ОДПЛ-Чернігів).

Формальна освіта з прав людини

Програма ділиться зі студентами знаннями щодо правосуддя перехідного періоду

13 червня експертка Програми [відвідала](#) Київський кооперативний інститут бізнесу і права аби зустрітися зі студентами 2 курсу – майбутніми правознавцями, та розповіла про новітні тенденції у сфері захисту прав людини з акцентом на перехідне правосуддя та перспективи повернення окупованих територій. Зокрема, під час дискусії учасники обговорили важливі для фахівців у галузі права питання щодо процесу притягнення винних у масових

⁷ Заснована в 2007 році, програма РПЛ спрямована на інкорпорування цінностей та принципів прав людини в систему формальної освіти, а також розвиток неформальної освіти в галузі прав людини, таким чином сприяючи культивуванню культури поваги прав людини, зміцненню поваги до верховенства права в Україні, сприянню міжкультурному порозумінню та принципам мирного вирішення конфліктів. Наразі РПЛ нараховує понад 3 500 випускників зі всієї України.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

порушеннях до відповідальності та їх покарання за вчинені злочини, відшкодування жертвам завданої їм шкоди, встановлення істини, повного розслідування порушень, які мали місце в період конфлікту або мали репресивний характер, інституційних реформ державних органів, суду, органів охорони правопорядку, збройних сил і їх очищення, які мають гарантувати, що такі порушення більше не повторяться.

ГОЛОВНІ НОВИНИ В СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ

ПАРЄ прийняла резолюцію 2231 (2018) щодо українських громадян, які є політичними в'язнями Росії

В резолюції Асамблея висловлює серйозну стурбованість з приводу повідомлень про негідне поводження з громадянами України, які затримані з політичних причин та на основі іншим чином сфабрикованих звинувачень, а також відмови їм в доступі до медичних послуг. Зокрема, ПАРЄ закликає РФ негайно звільнити всіх ув'язнених українців та забезпечити повне дотримання їхніх прав до їх звільнення, а також надати доступ до них незалежним міжнародним спостерігачам (у тому числі Міжнародному комітету Червоного Хреста).

На думку представника України у гуманітарній підгрупі Тристоронньої контактної групи з урегулювання ситуації на Донбасі Ірини Геращенко «*резолюції ПАРЄ посилюють відповідальність Російської Федерації, формують доказову базу для міжнародних судів*»; це важливий інструмент для українських юристів та дипломатів, які готують позови проти Росії до міжнародних судів щодо катувань українців. *Більше її коментарів можна знайти [тут](#); сама ж резолюція, прийнята 28 червня, наведена англійською [тут](#).*

Україна направила докази до Міжнародного суду ООН

12 червня Україна подала до Міжнародного Суду ООН Меморандум у справі України проти Росії щодо порушення Міжнародної конвенції ООН про заборону фінансування тероризму та Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Меморандум є основним елементом письмової частини судового провадження в Суді ООН, у ньому зібрано факти, на яких базується позов України, та викладено правові аргументи. *Посилання: [один](#), [два](#), [три](#).*

Європейський парламент прийняв резолюцію, яка вимагає звільнення Сенцова

Європейський парламент у своїй резолюції, прийнятій в Страсбурзі 14 червня, [вимагає](#) (посилання англійською) від російського уряду «*негайно і беззастережно*» звільнити українського режисера Олега Сенцова та «*всіх інших українських громадян, які незаконно утримуються в Росії та на Кримському півострові*» ([додаткове посилання](#)).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Цей дайджест було розроблено завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках програми «Права людини в дії», яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини. Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Американський народ, через USAID, надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 55 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів.

Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

Програма USAID «Права людини в дії», контактна інформація:

Українська Гельсінська спілка з прав людини
вул. Фролівська, 3/34, Київ, Україна
тел.: 044 485 17 92, факс: 044 425 99 24
Електронна пошта: t.symbrivskyy@helsinki.org.ua
Веб-сайт: <http://helsinki.org.ua/>